

УВОД

Увод: Шта ћете наћи у понуђених 9 наставних целина (од предшколског нивоа до завршног разреда основне школе)

Истраживање дечјих права подразумева да оно почиње у предшколском васпитању и образовању и траје до краја основне школе, постепено добијајући на сложености. Како то може изгледати у пракси, предмет је овог приручника за наставнике.

Девет наставних јединица – то су, у ствари, предлошци за реализацију наставе о дечјим правима почев од предшколског узраста деце до завршног разреда основне школе. Овај приручник обухвата следеће елементе:

- Мали информативни увод у појмовни оквир, те поступак учења уз помоћ примера.
- Девет конкретних наставних пројеката (називамо их "наставне целине"), сваки дат у четири фазе наставе (фазе се већином уклапају у оквир једног часа), а за сваки разред предвиђен је један пројекат.
- План часова са пропратним упутствима за реализацију.
- Принцип решавања задатака: свака наставна целина има за циљ конкретан "производ", тј. видљив резултат рада.
- Амбијент за отворено и кооперативно учење, што се поклапа са централним начелима образовања за демократију (ЕДЦ).
- Додатак/прилог књизи који садржи наставни материјал (укључујући и Конвенцију УН о правима детета), као и пропратне/допунске информације о дечјим правима.

Материјали из овог приручника су припремљени за издање на немачком језику, ангажовањем школе у општини Хомбрехтикон (Циришки кантон, Швајцарска). Наставници Леа Гут и Фреди Зутер, као и директор Матијас Борер, вољни да овај приручник примене, проучили су га пажљиво и дали ауторима корисне повратне информације и сугестије. На основу њихових критичких запажања, приручник је пречишћен и дорађен, а пропратне и допунске

информације су дате у новом редоследу.

Такође, ове наставне целине су у Хомбрехтикону пажљиво ишчитане и тестиране. Ученици ове школе су откривали поједина дечја права и правила своје "ковчежиће с благом". Показало се да метод решавања задатака пружа адекватно време и простор да се деца приближе кључна питања дечјих права. Леа Гут се, са своје стране, упустила у рад на 9.

наставној целини ("Зашто морамо поштовати правила"), аналитички одабравши тему, те показала да је могуће кроз методички врло захтеван поступак истражити дечја права у вишим разредима.

Као ослонац наставнику, свака од девет наставних целина – уз одељак о васпитно-образовним циљевима – доноси и шему за подстицање ученика и одговарајућа питања која им се постављају. Ова шема помаже наставнику да предвиди ученичке одговоре и да стално има у виду циљеве рада у дотичној целини. Шема истиче разлику између три димензије – упознавања, искуства и примене (о, кроз, за) дечјих права. То значи да овај приручник за наставнике узима у обзир сва три аспекта учења: когнитивне елементе специфичног знања, истраживање путем искуства и способност/вештину за деловање у стварном животу појединца.

Други део и Трећи део књиге доносе сет пропратних и допунских информација и материјала који спадају у потребну приручну литературу за наставнике и

ученике. То поједностављује и употпуњује сам наставни процес, скраћујући додатно истраживање. Концизни текстови такође пружају информације за краће реферате/излагања – како наставника, тако и ученика. Илустрована права на крају књиге могу се уградити у поједине наставне целине, али и отварају додатне могућности за наставу, доприносећи упамтљивости и "мапирању" градива, те подстичући на примену наученог. Повратне информације добијене од наставника из више земаља показале су да је – поред истраживачког приступа – пожељно и учење кроз вежбу и практичну примену знања. Изнад свега, међутим, стоји процес постепеног разумевања, корак по корак, као и непрестано формулисање релевантних питања.